

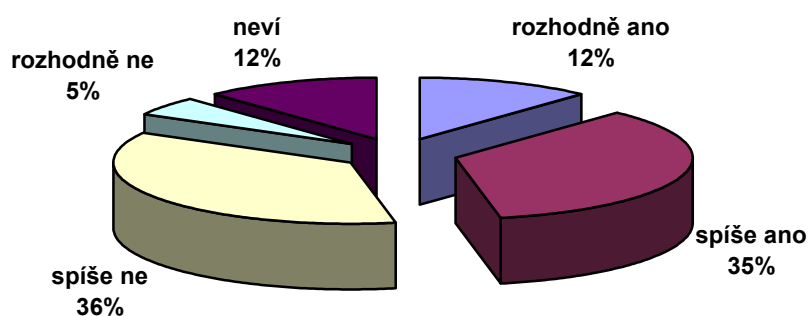
Názory české veřejnosti na některé aspekty letošních voleb

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2006, v06-05</i>
Otázky:	<i>PV.105</i>
Termín terénního šetření:	<i>1. – 8. května 2006</i>
Počet respondentů:	<i>1033</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>5. června 2006</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

V posledním kontinuálním šetření uskutečněném před letošními volbami do poslanecké sněmovny jsme respondentům kromě jiného položili baterii otázek¹ týkající se letošních voleb, probíhající předvolební kampaně a v jejím rámci prezentovaných programů politických stran s cílem zjistit, zda veřejnost vnímá nějaké programové rozdíly, jak pohlíží na negativní kampaň a zda od voleb očekává nějakou pozitivní změnu.

Graf 1: Myslíte si, že se programy politických stran od sebe výrazně liší?

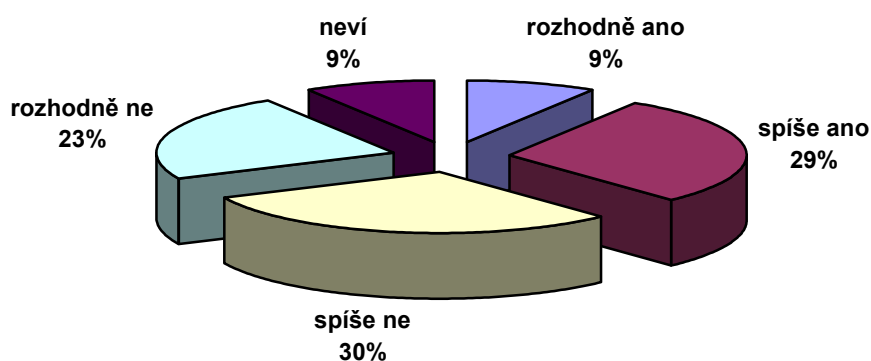
Jak ukazuje graf 1, necelá polovina (47 %) dotázaných vnímá programy politických stran jako výrazně odlišné, dvě pětiny (41 %) naopak soudí, že se jednotlivé programy od sebe „spíše“ (36 %) či „rozhodně“ (5 %) příliš neliší.

Politické programy jako odlišné vnímají relativně častěji muži (52 %) než ženy (43 %), absolventi vysokých škol (69 %), lidé řadící se na pravolevé politické

¹ Otázka: „Myslíte si, že a) programy politických stran se nějak výrazně liší, b) v předvolební kampani má své místo i reklama, která napadá politického soupeře (např. různé billboardy), c) v novém parlamentu zasednou lidé, kteří budou dobře reprezentovat zájmy svých voličů, f) volby mohou něco změnit?“

škále buď jednoznačně na pravici (63 %) či naopak na levici (65 %) a podle stranických preferencí stoupenci KSČM (67 %) a ODS (66 %), v menší míře pak i příznivci ČSSD (61 %). Z hlediska odhodlanosti účastnit se voleb do poslanecké sněmovny to pak byli zejména dotázaní, kteří uváděli, že se voleb rozhodně zúčastní (66 %). Naopak relativně nižší podíl dotázaných, kteří vnímají programy politických stran jako rozdílné, se vyskytl mezi mladými lidmi ve věku 15 až 19 let (28 %), respondenty se základním vzděláním (35 %), studenty (34 %), nekvalifikovanými nebo zemědělskými dělníky (30 %), respondenty hlásícími se na pravolevé škále k politickému středu (30 %) či těmi, kteří se na této škále neumějí sami zařadit (21 %), stoupenci Zelených (31 %) a nerozhodnutými voliči (38 %). Z hlediska deklarované volební účasti rozdíly mezi programy jednotlivých politických stran méně vnímají lidé, kteří podle vlastního vyjádření „spíše“ (27 %) nebo „rozhodně“ (17 %) nepůjdou volit.

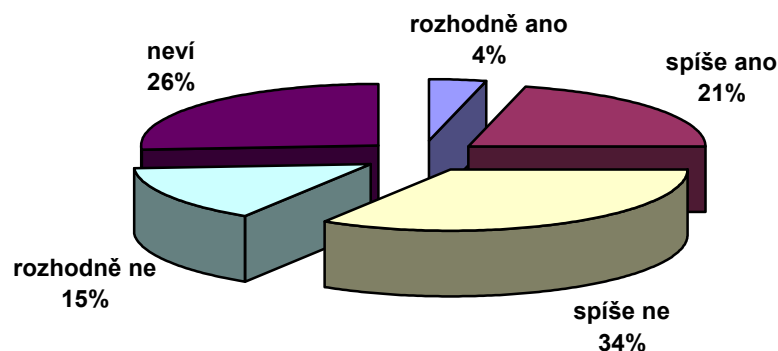
Graf 2: Myslíte si, že v kampani má své místo i reklama napadající soupeře?

Z výsledků zachycených v grafu 2 vyplývá, že česká veřejnost negativní kampaň namířenou proti politickým protivníkům spíše odmítá než akceptuje, když v odpovědi na příslušnou otázku 38 % dotázaných uvedlo, že negativní reklama má v kampani své místo, zatímco mírně nadpoloviční většina (53 %) to odmítla.

Z hlediska sociodemografických znaků se u této otázky objevilo jen minimum statisticky významných diferencí. Relativně shovívavější vůči negativní reklamě jsou mladí lidé ve věku 15 až 19 let a stoupenci ČSSD. Naopak vyšší podíl odmítavého postoje k negativní reklamě jsme zaznamenali mezi voliči KDU-ČSL.

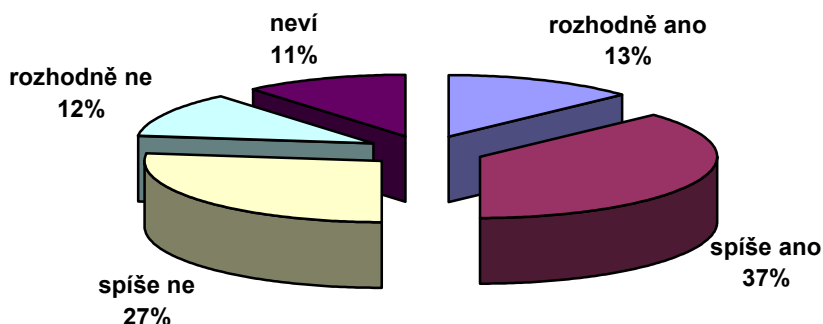
Graf 3: Myslíte si, že noví poslanci budou dobře hájit zájmy svých voličů?

Z hlediska mínění, zda poslanci vzeší z letošních voleb do poslanecké sněmovny budou dobře hájit zájmy svých voličů, se česká veřejnost jeví jako spíše skeptická (viz graf 3). Pouze čtvrtina respondentů si měsíc před volbami myslela, že noví poslanci budou dobře reprezentovat zájmy těch, kdo je zvolí, zatímco asi polovina (49 %) dotázaných s takovým míněním nesouhlasila. Celá čtvrtina účastníků výzkumu se však před volbami k této otázce nedokázala jednoznačně vyjádřit.

Z hlediska sociodemografických charakteristik se ani u této otázky neobjevovaly příliš výrazné diference, i když některé z nich alespoň překročily práh statistické významnosti. Poněkud optimističtější ohledně zastupování zájmů vlastních voličů ze strany nových členů poslanecké sněmovny byli lidé starší 60 let, absolventi vysokých škol, dotázaní radící se jednoznačně nalevo či naopak jednoznačně napravo od středu pravolevé politické škály a zejména pak přívrženci ODS nebo KSČM. Názor, že noví poslanci budou dobře hájit zájmy svých voličů, pak výrazně častěji zastávali lidé, kteří v době konání výzkumu byli pevně odhodlaní jít volit.

Graf 4: Myslíte si, že volby mohou něco změnit?

Pokud jde o to, zda volby mohou něco změnit, rovná polovina dotázaných vyjádřila mínění, že ano, asi dvě pětiny (39 %) vyslovily názor opačný.

Odpovědi na otázku ohledně toho, zda volby mohou přinést změnu, pochopitelně velmi výrazně korelují s odhodlaností účastnit se voleb (Spearmanův koeficient pořadové korelace zde činil 0,406). Mezi dotázanými, kteří uvedli, že „rozhodně“ půjdou volit, 67 % zastává názor, že volby mohou přinést změnu, a ti, kdo k volbám chtěli „spíše“ přijít, souhlasili z 59 %. Naproti tomu nerozhodnutí, pokud jde o vlastní volební účast, s volbami možnost změny spojovali v 38 % případů, ti, kdo k volbám „spíše“ přijít nechtěli, souhlasili s možností změny v důsledku voleb z 22 % a z řad rozhodných nevoličů na uvedenou otázku souhlasně odpovědělo pouze 13 %.

Analýza členění podle sociodemografických charakteristik dále ukázala, že možnost změny s volbami spojují častěji absolventi vysokých škol (74 %), dotázaní s dobrou životní úrovní (56 %), politicky vyhranění stoupcem pravice (67 %) nebo levice (62 %) a voliči ODS (68 %), ČSSD (62 %) a KSČM (61 %).